

אזרח שווייצרי במעמד תייר

מהנדס עיריית רמת-גן

מהנדס מאיר בלי אזרחות

המהנדס הראשי של עיריית רמת-גן, ניסים מאיר, נושא דרכון שווייצרי ואי-נו אזרחי ישראלי הוא שוהה בארץ כבר שבע שנים, כתייר, ואינו רואה בכך פגש כלשהו.

חוקי מדינת-ישראל אוסרים על מי שאינו אזרח ישראלי לשמש עובד מדינה, אולם אין הגבלה בחוק לגבי עבודה ברשויות המקומיות. החוק גם מתיר ללא-אזרחים, שהם תושבים קבועים, לבחור ולהיבחר לרשויות אלה. אולם גם כאן לא מדבר בתיירים.

מישרת מהנדס-עיר היא אחת משלוש המישרות ברשות מקומית שהממונה על המחוזה חייב לאשרה. דובר עיריית רמת-גן, דב קליין, מסר כי הממונה על המחוז בתל-אביב, ד"ר רזניק, אישר במכתב מיולי 1975 את מינויו של מאיר כמהנדס העיר.

דובר משרד-הפנים, יחיאל אגסי, אמר כי משרדו לא בודק את שאלת המעמד האזרחי של המועמד לתפקיד. מבחינת החוק מותר לתייר לשמש בכל תפקיד עירוני אם קיבל רשיון עבודה.

פירסום מטעה של

חשקיפי „לודז'יה“

בשבוע שעבר הופץ בין ציבור המשקיפים מיסמך המהווה הצעת-מכר של מניית חברת „לודז'יה“, המוצעות לציבור על-ידי „איזנברג חברה ליצוא“, יחד עם הצעת אופציות של מניות של „לודז'יה“, המוצעות על-ידי „לודז'יה“. אין אפשרות להפריד בין ההצעות, ויש לקנות את המניות עם האופציות.

בתחנית המיסמך מופיעים שמות של נקיים מכובדים, המהווים את החתמים להנפקה. אך רק קוראים חדיעין שמים לב לכך, שמעל שמות הנקיים מצויין כי הם חתמים על הנפקת האופציות. אין כל ציון אם הם חותמים, או לא-חותמים, על המניות הנמכרות יחד עם האופציות. מי שלא שם-לב, עלול להניח כי הבנקים חתמו וערכו לכלל ההנפקה, אך האמת היא, שהם סירבו לערוך להנפקת המניות והסכימו לערוב רק לאופציות. אנשי הרשות-לניירות-ערך הסבירו כי למעשה מדובר בשתי הנפקות נפרדות, שאחדו משום-מה, וצריך היה להבליט עובדה זו. מקורות בהנהלת הבורסה אמרו, כי בדיון על התשקיף הובן שחשור רה האומרת כי הבנקים חותמים על האופציות בלבד תודפס בצבע אדום, כמקובל בארצות-הברית. הם הופתעו לשימוע כי הדבר לא בוצע. לכל הדעות, מדובר כאן בהפצה של מיסמך מטעה, ומצער, שהנהלת הבורסה והרשות-לניירות-ערך לא דרשו להבהירו.

חברת „איזנברג“ רכשה את כל מניות „לודז'יה“ מבציהם הקודמים, בסכום של 44 מיליון לירות. באמצעות ההנפקה גייסה החברה מן הציבור 32 מיליון ל"י (חברת „איזנברג“, כחתם של הנפקת המניות, מקבלת 5% מההון המגויס, כר-ווח קטן וצנוע נוסף).

כאשר נמכרה „לודז'יה“ היה הון המניות הנפרע שלה 4 מיליון לירות. לזאת יש להוסיף 7.5 מיליון קרן-הון, ועוד 14.3 יתרת-רווח לא מיועדת. יוצא, כי סך ההון העצמי היה 25.8 מיליון לירות. אי-זנברג קנה את המיפעל, על ההון העצמי הזה, בסכום של 44 מיליון לירות. לפני כמה שבועות הוגדל ההון הנפרע של החברה בעוד 16 מיליון לירות, והוא מסתכם עתה ב-20 מיליון לירות. הגדלת ההון נעשתה ללא תמורה, תוך דילול הון החברה. אחרי ההגדלה מכרה „איזנברג“ לציבור, באמצעות ההנפקה האמורה, 75% מההון החדש, שהוא בעלים של כ-50% מזכויות ההצבעה. המכירה גייסה 32 מיליון לירות מן המניות ועוד 7 מיליון ממכירת האופציות. סך-כל ההכנסות מן המכירה: 39 מיליון לירות; זהו כמעט כל הסכום אותו שילם איזנברג, כדי לרכוש את כל החברה.

לירות בריבית של 12% לא-צמוד. זוהי מתנה של 21 מיליון לירות לפחות. היו עוד שיטות באמצעותן הקטינו מנהלי „כלל השקעות“ את ריווחיות החברה והעבירו כספים ל„אזורים“, בניגוד לחוקי החברות.

אין ספק כי אילו היו פונים בעלי המניות של „כלל השקעות“ לבית-המשפט, היו יכולים לאנוס את החברה להחזיר לעצמה את כל מה שהעבירה ל„אזורים“ ולחלק רווחים אלה לבעלי המניות שלה.

לאחרונה התחיל מסע להרמת שער מניות „סהר“, הגורם לכך הוא משקיע בשם סרג'וסי, המחזיק ב-1.7 מיליון מניות למוכ"ז, אותן רכש בעיקר באמצעות הלואות בנקאיות. לפני כחודשיים יכול היה למכור ולהרוויח, אולם הירידה האחרונה במניות הפכה אותו למפסיד, שכן קנה בשער ממוצע של 1,000, והמניות עומדות עתה הרבה מתחת לשער הזה.

מסע אחר שנכשל הוא של קבוצת מייכאל אלבין, ממנהלי „פריון“, שהשקיע בכמות ניכרת של מניות „הכשרת היני שוב“, בשערי-קניה של 500 עד 900. אחרי הרכישה החלה הקבוצה בהפרחת שמועות-כזב, על כניסת איזנברג או מקס פישר ל„הכשרת הישוב“. הרווח הצנוע שחילקה החברה וירידת שער המניות השאירה את הקבוצה עם השקעה ניכרת והפסדים גדולים, בתוספת כמות גדולה של מניות „הכשרת הישוב“ — למכירה.

האם כדאי

להשקיע במדליות?

ההשקעה במדליות כסף וזהב הפכה עתה לאטרקטיבית. הסיבה: אחרי המפץ האחרון לא עלו מחירי המדליות בלירות ישראליות.

מחירי המדליות נקבעים בדרך-כלל לפי המחירים בארצות-הברית, שם מצויים רוב הרוכשים הגדולים. לפני המהפך היה היחס בין מחירי המדליות בשתי המדינות לפי שער הלירה הקודם — 1 לירות לדולאר. מדליית שאגל למשל, על תה בישראל 58 אלף לירות ובאמריקה כ-5,500 דולאר. מחיר זה עומד בעינינו גם היום, למרות שהיה צריך להגיע לכך 80 אלף לירות לפחות. כך גם לגבי מדליות אחרות, שמחיריהן בלירות יעל במשך הזמן בשליש לפחות.

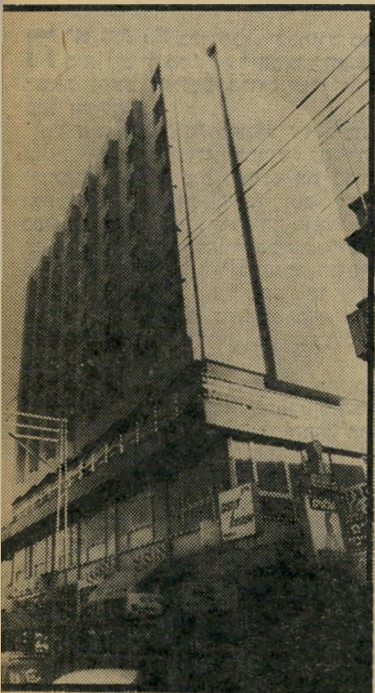
לכן כדאי להשקיע חלק מן ההכנסה במדליות; רצוי במדליות שיצאו רק בסדרות קטנות ומוגבלות, עד 2000 או 1000 פריטים להנפקה.

ההונאה

ב„קסם“

פעם הובאו לדיון יומים שקיבלו הלוואות ורכשו חומרי בנייה עבור מלון שלא ניבנה מעולם, הלא הון מלון „מר כזון“ באילת. עתה גילו גילו אנשי החברה-לפיתוח-מפעלי-תיירות ומחלקת-החקירות של המכס תרגיל הונאה חדש הפעם מדובר במקימי מלון „קסם“ ברחוב בריהודה בתל-אביב.

מקימי מלון זה הוכרו בשעתו כמיפני מאושר וקיבלו סכום של 4 מיליון לירות מזה 1.1 מיליון בציוו, כדי להשקיע במלון בן 90 חדרים. מדינת ישראל נתנה, כמקובל, מענק והלוואה נוחה של 1.4 מיליון לירות, לא צמודים. המלון הוקם אמנם, והוא רשום בספר הטלפונים כמלון, אלא שהוא משמש כבית-משקדים ולא כמלון.

מרוץ „קסם“ מיקסם-שווא

כאשר התגלה הדבר למנכ"ל החברה הממשלתית למיפעלי תיירות, שמחה פופס, הורה לנקוט בצעדים משפטיים ואכן, בימים אלה הוצאו פסקי-דין המייבאים את המלון להחזיר את ההלוואות שקיבל, בתוספת ריבית מלאה. נסיגה של היוזמים לפנות לשר-התיירות יגאל הורביץ, ולבקשו כי יבטל את הריבית, נדחה בתוקף. שהרי מדובר בבניין משרדי ולא במלון. בעקבות פופס נכנסה לפעולה גם מחלקת-החקירות של המכס, התובעת מיזמי המלון תשלוב מס מלא על חומרי הבנייה והציוד שרכשו ללא מסים ומכס.

כך עובדים על הציבור:

„כלל“, „סהר“

ו„הכשרת הישוב“

קונצן „כלל“ איכזב את בעלי מניותיו, ובמיוחד נכון הדבר ביחס ל„כלל השקעות“. החברה לא חילקה כמנהגה את התמורה בלירות ל-7% צמוד לדולאר. כדי לחלק תמורה זו, כפי שנעשה בעבר, היתה „כלל השקעות“ זקוקה לכ-180 מיליון לירות רווח לחלוקה, אך היו לה רק 130 מיליון לירות למטרה זו. מדוע לא היו ל„כלל השקעות“ מס-פיק רווחים לחלוקה? הסיבה: מנהלי „כלל“ הפרו את חוק החברות ואת נאמנותם לבעלי המניות, והקטינו את רווחי „כלל השקעות“ בצורה מלאכותית, כדי למחוק את הפסדי חברת-בת שלה, בשם „אזורים“.

בראשית שנת 1977 היו ל„אזורים“ הפסדים בסך 80 מיליון לירות. כעבור שנה נמחקו כל ההפסדים ויש אפילו רווח צנוע, מאחר שהשנה היתה שנת קיפאון בבנייה, נמחקו ההפסדים על-ידי סיבסוד של „כלל השקעות“. חברת האם הילווה, למשל, ל„אזורים“, 70 מיליון

מנהל דוברת לטובת מי?

נויברגר עבר

מ„רסקו“ ל„חדי"ש“

גבי נויברגר, סגן מנכ"ל „רסקו“, פרש מתפקידו ועבר לעבוד בחברה האי-ראנית „חדי"ש“, שהיתה שותפה של „רסקו“ באיראן. „רסקו“ יצאה בזמנו מן השותפות בעקבות גילויי „העולם הזה“ על ההפסדים הצפויים לה. בשותפות נשאר המשקיע היהודי מגרמניה איגנאץ בוריס.

כמה מרוויחים

על ליצי"?

אם מזמינים במיסעדה מנת ליצי, מקבלים כשלושה פירות בגודל אוזן, ומשלמים חמש-עשרה לירות. קופסת-שי מורים של פרי זה, המכילה 20 פירות, עולה אצל היבואן 10 לירות — ובחנות, 15 לירות בלבד.

פירצה

קוראת לרווח

בהתאם לחוקי המטבע החדשים, יש לשלם מס על רווחים הנובעים מהפרשי-ערך על מניות סחירות בבורסה. מומי פירצה בתקנות אלה: מסתבר מועדים ניתן פטור ממס מילווה מועדף לפי החוק על מנת שזוהו שמשלמים עליו מסי-הכנסה. מכאן, שרכישת אגרות-חוב על-ית, כמו, למשל, יורדולר, עליהם מסי-הכנסה מוקטן של 25% בלבד, הן מלווה מועדף, וכך, רווח הנובע משינוי בשער הלירה יהיה רווח פטור ממס.